

Høringsutkast 28.09.18

«Strategier for regional vekst!»

Strategiplan 2019 – 2023 Indre Helgeland Regionråd

Indre Helgeland Regionråd ønsker å bidra til utvikling i våre kommuner. Gode ramme- vilkår for næringslivsvekst, velferd og trivsel i hele regionen.

HELGELAND

- 1/3 av Nordland
- 18 000 km²
- 80 000 innbyggere
- Vekstregion innen reiseliv.
- Norges største industrikonsentrasjon
- En av Norges viktigste bergverksregioner.
- 2/3 av Nord-Norges samlede landbruksproduksjon.
- Nasjonalt ledende region innen havbruk.
- En av Norges største produsenter av energi
- Sentral innen utvikling av sirkulærøkonomi og ressursforvaltning
- Grenseregion og utviklingskorridor mot store befolkningskonsentrasjoner i øst.

INNHOLD

- I. INNLEDNING
- II. REGIONENS HOVEDUTFORDRING
- III. REGIONAL VEKST OG – SAMARBEID
- IV. STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER
 - 1. TRANSPORT OG SAMFERDSEL
 - 2. NÆRINGSUTVIKLING – “NÆRINGSVENNLIG REGION”
 - 3. REGIONBYGGING, VELFERD OG TILFLYTTING
 - 4. INTERREGIONALT SAMARBEID
- V. OPPFØLGING OG ORGANISERING

VEDLEGG: HANDLINGSPLAN 2019-2023

I. INNLEDNING

Strategisk plan 2019–2023 skal styrke det regionale samarbeidet på Helgeland ved å klargjøre og prioritere oppgaver og synliggjøre for omgivelsene hvilke områder regionrådet ønsker å arbeide med

Indre Helgeland Regionråd skal være et strategisk verktøy for regional samordning mellom medlemskommunene og for regionens samlede profilering utad.

Regionrådets arbeid skal ha utviklingsfokus! Rådet søke å stå samlet, med en stemme, om viktige politiske saker for regionen.

Strategisk plan trekker opp fire prioriterte områder som angir enighet om langsiktig politisk satsning! Regionstrategiene er dermed også et uttrykk for kommunenes felles ambisjoner på disse områdene.

Gjennom etablering av et felles utviklingsmiljø skal regionen legge ressurser i å følge opp strategiene.

Strategiens handlingsplan (vedlegg 1) adresserer ansvar og skal sikre gjennomføring av konkrete prosjekter og tiltak som styrker hovedmålene i strategien.

II. REGIONENS HOVEDUTFORDRING

Befolkningsutvikling i regionen viser en for svak vekst gjennom år der veksten i Norge for øvrig har vært stor. Dette er en utfordring som vi deler med det meste av Nordland.

Rana vokser mest av kommunene på Helgeland med 100 - 200 innbyggere pr år. Også det er imidlertid langt under landsgjennomsnittet.

Dette er alarmerende når vi samtidig har lave fødselstall og står over for en utvikling der befolkningen i kommunene blir stadig eldre.

Hovedstrategien for regionen vil derfor bli å skape vekst og rekruttering av nye innbyggere samt å legge gode rammebetingelser for vekst i næringslivet. Helgeland er viktig i et nordområdeperspektiv og har potensiale for å bli den viktigste vekstregionen i nord.

III. REGIONAL VEKST OG – SAMARBEID

Indre Helgeland Regionråd skal være en arena for kommunenes ønske om å finne gode løsninger for sin utvikling og tjenesteproduksjon. Regionrådet skal medvirke til at regionen er attraktiv og kompetent, skaper positive holdninger, medvirker til bærekraftig vekst og utvikling, og utvikler nettverk og samarbeid mellom offentlige aktører og næringsliv over kommunegrensene.

Indre Helgeland Regionråd har et langsiktig mål om at hele Helgeland skal framstå som en felles slagkraftig region med drøye 80 000 innbyggere. Vi vil videreføre det nære samarbeidet med de øvrige kommunene på Helgeland og søke samarbeidsprosjekter på alle områder der det er naturlig.

Østre Finland, Västerbotten og Helgeland representerer en befolkning på drøye 800.000 mennesker innenfor en øst-vestlig korridor på 65 mil. Til sammen finner vi her alle tre lands nordligste tyngdepunkt for prosessindustri, skogsindustri, energiproduksjon og matproduksjon.

Helgeland har et tett regionalt samarbeid med våre naboer. Vi er del av de tre lands Nordområdepolitikk – aktører i det nordiske samarbeidet.

En rekke studier viser at utviklingseffekten av denne nordiske regionen som en felles enhet vil kunne gi svært stor vekstimpuls for alle tre lands regioner. Indre Helgeland Regionråd vil prioritere det nordiske samarbeidet ytterligere i planperioden

IV. STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER

1) TRANSPORT OG SAMFERDSEL

Fokus både på tiltak innen regionen og i oppkobling mot nasjonale, nordiske og europeiske transportsystemer.

Mål

Styrke regionen som et samferdselsmessig tyngdepunkt i Nord-Norge og Midt-Skandinavia.

Delmål

Arbeide for vekst og utvikling knyttet til etablering av ny lufthavn i Mo i Rana
Arbeide for utvikling av ferge og hurtigbåttilbudet i regionen
Etablere infrastrukturiltak som bidrar til felles bo- og arbeidsmarkedsområder
Utvikle logistikk-korridorer og legge til rette for raske og sikre næringstransporter
Samordnet og korresponderende kollektivtransport i regionen.
Etablere havnesamarbeid som sikrer aktivitet og utvikling for alle regionens havner.

Hvordan

- Gi faglig solide og tydelige innspill til transport- og samferdselshøringer
- Jobbe for å få fjernet «flaskehals» i veinettet.
- Arbeide for utvikling av Mo i Rana Havn som multimodalt godsknutepunkt
- Etablere «Helgelandspendelen» på jernbanen mellom Trofors og Mo i Rana.
- Delta aktivt opp mot Nordland Fylkeskommune og transportørens ruteplanlegging.
- Etablere god dialog og samhandling med AVINOR og flyselskapene for tilbud og utvikling av luftfarten på Helgeland. Aktivt påvirke forbedring av rutetilbudet i regionen.
- Delta aktivt i arbeidet for en prioritert europeisk transportkorridor mellom Helgeland og Østersjøen (E12 – Atlantica)

2) NÆRINGSUTVIKLING – “NÆRINGSVENNLIG REGION”

Regionrådet skal arbeide for at alle kommuner drar nytte av fellesskapets styrker og potensialer. Sterke lokalsamfunn, med livskraftige næringer i alle kommuner, er fundamentet i regional vekst og utvikling.

Mål

En utviklingsfokusert region som legger forholdene til rette for utvikling av etablerte og nye næringer og bedrifter.

Delmål

Videreutvikle regionens næringsliv gjennom god samhandling og strategisk planlegging
Jobbe aktivt for å beholde eksisterende, og etablere nye offentlige arbeidsplasser i regionen
Legge til rette for en mer velfungerende bo- og arbeidsmarkedsregion
Legge forholdene til rette for eksisterende og nye næringer
Sikre arealene for landbruk og reindrift.
Videreutvikle vår sterke posisjon innenfor sirkulær økonomi og bærekraftig utvikling.

Hvordan

- Gjennom prosjekt «Næringsvennlig Region»:
 - etablere gode nettverk mellom næringslivsaktører, forskning og veiledertjeneste
 - i samarbeid med lokalt næringsliv, utvikle kommunale nærings- og handlingsplaner
- Løpende samarbeid med Utviklingsselskap, næringsforeninger og kunnskaps-/næringsparker
- Stimulere til økt gründervirksomhet
- Påvirke Stortinget til å desentralisere større del av offentlig virksomhet
- Jobbe for infrastrukturtiltak som muliggjør et mer velfungerende bo- og arbeidsmarked

3) REGIONBYGGING, VELFERD OG TILFLYTTING

En attraktiv vekstregion er et godt sted å leve for folk i alle aldre, i alle livsfaser og med ulik bakgrunn. En vekstregion dyrker allsidighet og inkludering.

Tilflytting skjer når folk har tillit til en positiv utvikling i arbeidsliv, optimisme i næringslivet og god velferd i lokalsamfunnene.

Mål

Vi skal legge til rette for attraktive og livskraftige lokalsamfunn som bidrar til bolyst og balansert befolkningsutvikling.

Delmål

- Innflyttere fra inn- og utland skal føle seg integrert og verdsatt
- Sørge for at regionen har tilgang på rett kompetanse til å løse fremtidige utfordringer
- Unge voksne skal finne det attraktivt å bo i regionen
- Unge voksne skal finne det attraktivt å flytte tilbake etter skole og jobb utenfor regionen
- Det skal finnes et bredt tilbud av attraktiv utdanning i regionen.
- Forskningsaktiviteten i regionen skal økes
- Regionen skal være kjent for et allsidig og godt kulturliv.

Hvordan

- Utnytte regionens samlede kompetanse i asyl- og flyktningsspørsmål.
- Samarbeide regionalt om å etablere attraktive bo- og utbyggingsområder

- Løfte fram de ulike kommunenes styrker innen fritidstilbud og kulturliv.
- Jobbe for å videreutvikle eksisterende og påvirke for etablering av nye utdanningstilbud og utdanningsinstitusjoner
- Stimulere til økt forskningsvirksomhet, bl.a. ved å benytte forskerkompetanse i regionale utviklingsprosjekter.
- Markedsføre alle mulighetene som fins i regionen

4) INTERREGIONALT SAMARBEID

Det nære og langsiktige samarbeidet mellom Helgeland og våre naboregioner i Sverige og Finland har gitt konkrete effekter i form av investeringer i infrastruktur langs hele E-12 korridoren. Dette interregionale samarbeidet er under utvikling til en felles EGTC-region som kan gi store ringvirkninger på Helgeland

Mål

Vi skal styrke E12-regionen i konkurransen om nasjonale og internasjonale investeringer for de utbyggingsbehov som den felles regionale strategien mellom de tre land har prioritert.

Delmål

- Vi skal inngå som den naturlige samarbeidspartner for våre naboregioner langs E12-korridoren i utviklingen av Skandinavias første EGTC-område.
- Vi skal sørge for kontaktnett og kompetanse som kommunene og næringslivet på Helgeland kan benytte for å utvikle samarbeid over landegrensene.
- Vi skal bidra i en felles innsats til å skaffe finansiering til de infrastrukturtiltak som ligger i E12-regionens felles transportstrategi.

Hvordan

- Samarbeide med Kvarkenrådet om etablering av et tre-lands EGTC
- Etablere et fellesorgan for de største bysentrene i hver region.
- Utvikle nye samarbeidsprosjekter med bakgrunn i ønsker fra kommunene i regionen.
- Etablere forskningssamarbeid og et utviklingsnettverk over grensene.
- Løfte fram E12-regionen i nasjonale/regionale planer og i kontakten med Nordisk Ministerråd m.m.

V. OPPFØLGING OG ORGANISERING

Politisk

Strategisk plan for IHR eies av kommunene gjennom regionrådet. Dette betinger et forpliktende samarbeid mellom regionrådet og kommunene i IHR. I tillegg vil kommunene også at samarbeid med andre offentlige tilretteleggere, utviklingsmiljøer og regionale og nasjonale myndigheter skal ha fokus på de områdene som løftes fram i strategien.

Faglig og administrativt

Indre Helgeland Regionråd har I denne planen løftet fram fire områder der ambisjonene for det regionale samarbeidet er store. For flere av de prioriterte områdene er det mest hensiktsmessig å benytte et felles utviklingsmiljø som kan fokusere på disse oppgavene.

IHR har derfor etablert Regionutvikling AS som vil få ansvar for å utføre og koordinere deler av tiltakene i planen, i tillegg til å styrke regionrådets sekretariat.

VEDLEGG: HANDLINGSPLAN 2019-2023 (etter drøfting I regionrådet)